

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

La Sf. Mănăstire H-Bodrog.

Pelerinajul și Misiunile religioase la sărbătoarea Adormirii N. de Dumnezeu.

Când la Praznicul Adormirii N. de Dzeu, în anul 1931 vedeal revărsându-se valuri-valuri de credincioși spre Sfta Mănăstire, și ceteal pe fețele lor ostentite și prăfuite de greutatea pelerinajului, atâta credință, fără să vrei îți apărea înaintea ochilor, Icoan-Mântuitorului Christos, încredințând mulțimea suferinza zilor, de puterea ajutorului său, despre care spunea Apostolilor: „Și toate ori câte veți cere întru rugăciune, crezând, veți lua“ (Matei 21—22).

Numai cine la contact la atari prilejuri cu masele de oameni, ajunge să înțeleagă câtă suferință este în lume, câtă cerere și câtă rugăciune se solicită pentru curmarea ei, și câtă nădejde lucește în ochii celor suferinzi, când ating cu mâna lucrurile Sfințite de cari nu ar vrea să se despartă până nu simțesc sau văd cu ochii puterea minunii darului lui Dzeu.

În ziua primă a misiunilor sunt sosii puțini peregrini. Sfta Mănăstire apare liniștită. În ziua a doua, adevă în ajunul praznicului, începe revărsarea tot mai puternică a peregrinilor. Clopotele sună cu puțină odihnă și primirea peregrinilor se face la ambele porți fără întreruperi. În după amiaza zilei a doua, mulțimea este așa de compactă că ori încotro te întorci, abia poți răsbate. Deși trăim vremi grele și în criză accentuată de bani, credincioșii noștri își țin de datorință ca să ostănească și să și jertfească aici pentru Sfta Mănăstire, ceea ce le dă mâna. Dumnezeu care vede toate să răsplătească tuturor dăruitorilor din belșug.

În ziua I-a a misiunilor, la vecernie și Pavecer-niță vorbește I. P. C. Sa Archimandritul și Starețul Pollicarp, despre introducerea misiunilor și însemnătatea lor, apoi despre Sfta Taină a căsătoriei.

Misiunile își urmează cursul mai intențiv în ziua a doua, când, după un program bine stabilit, se desfășură activitatea și cea sfințitoare și cea învățătoare

cu tact și cu deosebită îngrijire. La utrenle vorbește pâr. Florea Codreanu, despre Casa părintească. Ca tânăr predicator știe să intre în inima ascultătorilor și să se facă ascultat cu multă plăcere. La serviciile Sft Maslu au vorbit pâr. Petru Fleșer și Aurel Sebeșan, Cuvântările lor au adus mângăierea sufletească și prețioase învățături pentru viață. La Vecernia zilei predică pr. Grigorie Vermeșan, iar la privegherea praznicului predică cu avânt pâr. Zenoble Brădean.

Cel mai însemnat punct de program în aceasta zi este însă „Drumul crucii“, Cu cele 14 meditații, părintele Archimandrit Pollicarp, timp de o oră și jumătate a ținut înlănțuită mintea și inima pelerinilor pe cari grădina Sfintei Mănăstiri nu-i mai încăpea. Iar străbaterea de la o troiță la alta devenise aproape imposibilă prin masa plutitoare.

Cerc a resuma pe scurt firul meditațiilor, în celea următoare, fixând fiecare meditație cu un număr roman.

I. Inceputul suferințelor lui Isus Christos. Isus înaintea lui Pilat, care își spală mâinile pentru a se desvinovăți; dar își poate spăla și vina? Concluzia: Să nu judeci pe altul, că toată judecata Tatăl a dat-o Fiului.

II. Isus primește crucea pe umerii săi. Calafa zimbește birurilor. Concluzia: Implorare către Mântuitorul să ne învețe și să ne îmbărbăteze și pe noi să primim și să purtăm crucea vieții pe umerii noștri slabi, acelor cari cântăm Crucii Tale ne închinăm Stăpâne.....

III. Isus cade prima dată sub greutatea crucii. Concluzia: Implorare de a ne învăța să fim și blânzi noi răbdurii cei care cântăm, Mărire Indelung Răbdării Tale Doamne.

IV. În calea spre Golgota, ducând crucea, întâlnește Domnul pe Mama Sa. Din ochii Maicii se citește durerea când întâlnește pe fiul său umilit, trecând pe un drum așa de rușinos.... Mama, prin chemarea ei, stă la culmea cea mai înaltă prin faptul că este Născătoare de Dzeu. Concluzia: Rolul Mamei în viața religioasă socială și națională.

V. Urcușul spre Golgota continuă. Simion Ciri-
neanul, tatăl lui Alexandru și Puf, este silit să ducă
crucea lui Isus care obosât nu avea putința a o duce
singur. Concluzia: Care este îndreptarul Tău creștine
întru a ajuta pe altul?..... Întru ajuta biserica contra
dușmanilor.

VI. În drumul spre Golgota, pentru a șterge su-
doarea Mântuitorului, Veronica îi întinde mărma de
pânză, pe care se întipărește portretul lui Isus. O răs-
plată pe care nime nu a primit-o în felul acesta,... a-
șa răsplătește Dumnezeu sufletele milostive. Concluzia: Creș-
tine, ce pânză întinzi tu Domnului Tău. Tu ești mai
favorizat, căci poți primi pe Domnul în însuși trupul
și sângele Tău.

VII. Mântuitorul ajunge la poarta judecății. Cade
pe amândoi genunchii. Îl doboară crucea... dar nu atât
crucea cât păcatele omenilor îngrămădite asupra acestui
lemn al răscumpărării.

VIII. Femeile în calea Domnului. Când ele plâng
Mântuitorul le spune: „Nu mă plângeți pe mine ci vă
plângeți pe voi“...

IX. Mântuitorul cade a treia oră cu fața la pământ.
Concluzia: Învățătură pentru răbdare, căci câți
dintre noi la prima cădere în lupta contra răului, se
dau învinși...

X. Se apropie ceasul răstignirii. Soldații îl des-
bracă. Camașa la sorți. Concluzia: Învățătură în con-
tra luxului care duce la tot felul de păcate... se ne fie
spre știre, că nici furii, nici bețivii, nici desfrânații nu
vor intra în împărăția lui Dumnezeu... abținerea în mân-
cări și beuturi.

XI. Răstignirea. Răutatea omenilor se pare că în-
vinge, dar bunătatea lui Isus leasă învingătoare când
se roagă Tatălui, zicând: „Iartă-le, Domne, că nu știu
ce fac“.

XII. Lângă Isus stau și 2 tâlhari răstigniți. Con-
vorbirea acestora. Ioan și mama lui Isus lângă cruce...
iată fiul Tău... iată Mama Ta... Noi toți suntem fii ei
dacă urmăm învățătura celui răstignit.

XIII. Moartea lui Isus... Luarea de pe cruce...
să-l coborâm și noi în peștera sufletului nostru (Cu-
minecătura).

XIV. În mormântarea. În legătură cu frumoase în-
vățături misionare.

În ziua a III-a, ziua de praznic, la Sfânta Litur-
gie din biserică predică părintele George Turic. Hăr-
nicia părintelui Turic merită să fie relevată și aici, ca
a unuia ce ani de a rândul a luat parte la misiunile
dela Sfânta Mănăstire și care mai mult a lucrat și
ostenit între preoțimea asistentă, deși a fost cel mai
în vârstă, dând bun exemplu de abnegație și evange-
lizare celor tineri.

La Sfânta liturgie slujită în Paraclis servește I.
P. C. Sa Archimandritul Policarp, asistat de preoții
Petru Nemet, Aurel Papp, Petru Fleșer, Adrian Popes-
cu, Iulian Lorinț, Aurel Adamovici, Ioan Marșeu, Ze-

noble Brădean, Sabin Bursaș, Nicolae Stan, Ioan Borza,
Julian Bunescu, apoi diaconii Nectarie și Valeanu.

La Priceasnă I. P. C. Sa părintele Archimandrit
Policarp vorbește mulțimei credincioșilor despre în-
semnătatea praznicului și viața familiară. Cu atin-
dine oratorică pătrunde în sufletul mulțimei. Au fost
părți în predică de toată frumusețea. Amintim câteva idei:
Copiii sunt binecuvântare în casa omului. Nu se poate
ști înainte din ce mamă se va naște cel mai mare și
cel mai vrednic fiu al bisericii și al neamului... cu-
vintele: fie mie după cuvântul Tău, dau un splendid
exemplu femeilor, cari trebuie să se plece în fața vo-
iei lui Dumnezeu... să se știe că copiii sunt celea mai
alese flori în grădina căsniciei... că mama prin jert-
firea ei trebuie să-i crească... prea multă îngrijire și
atențiune dar și prea puțină când se dă copilului este
păcat... Sufletul copilului să fie în grija mamei în
deosebita atenție, căci mama este cel dintâi preot al
copilului... Copiii dau cea mai fidelă mărturie despre
vrednicia ori nemernicirea părinților... Să fie ferți de
beuturi stricătioase, de vorbe nesocotite, căci neghina
sămănată și mai târziu răsare cu grabă și înneacă
grâul... părinții se ia aminte că copiii sunt razim bă-
trânețelor lor, să aibe grije ca ei să fie moștenitorii
averei părintești și nu străinul... să servească de
mândrie a avea și a crește copii, iar dacă îi aveți să-i
duceți la Christos, voi mame. Predica a fost ascultată
și gustată cu pioasă evlavie și să cetea o hotărâre de
schimbarea a vieții păcătoase din trecut la mulți din-
tre ascultători.

După Sfta Liturgie s'a săvârșit sfințirea apei mici
și s'a stropit mulțimea la împărțirea anafurei.

Răspunsurile la Sfta Liturgie le-a dat cu precizi-
une și mult avânt corul mixt îngrijit de frații Far-
ca conducătorii Șoimilor din Sănnicolaul-mare, condus
de învățătorul Muntean. A mai cântat și corul bărbă-
tesc din Chesinț, condus cu destoinicie de un țaran,
iar la drumul crucii corul bărbătesc din Alioș.

Între peregrini am remarcat cete din eparhia
Orăzii-marț, cari au făcut drum de 3 zile până la
Sfta Mănăstire. Apoi din eparhia Caransebeșului și
din Ungaria, cari au trecut granița, sub conducerea
părintelui Ioan Borza. Icoana făcătoare de minuni a
Maicii Domnului a atras multă lume, de aproape ca și
din mari depărtări, care i-și caută vindecarea sufle-
tească și trupească la acest Sfânt Locaș, care în fie-
care an a fost bogat în minuni de vindecări.

Serviciile între slujbe au fost făcute de mai
mulți preoți, cari însă nu au putut satisface în deajuns
numărul celui mare, cari cereau slujbele.

Preoțimea s'a prezentat într'un număr mare.
Afară de acei menționați la serviciu au mai fost la Sfta
Mănăstire preoții: Octavian Albani, Ioan Imbroane,
Caius Turic, Anania Sârbu, preot Crișan, Roman
Codrean, Ioan Cranba, Nicolae Mărginean, Antoniu
Tăcaci, Voniga tânărul și alții, acărora nume ne-au
scăpat din vedere.

Amintim, că dintre monachii Sfintei Mănăstiri părintele Ierotel a cântat cu o voce sonoră și plăcută Credeul, storcând admirația ascultătorilor.

Între diaconii Sfintei Mănăstiri basarabeanul Pătrașcu, cu vocea lui arginție, a ținut strană la multe servicii, iar părintele Jova a făcut primirea multor pelerini.

Nămărul pelerinilor s'a cifrat la 8—10.000 suflete.

S'a remarcat și anul acest între peregrini prezența mai multor intelectuali distinși precum: Dr. Aurel Grozda și Dna, Dr. Cucu și Dna, Victor Muntean, Iosif Vulpe, notarul Petcu și familia o mulțime de învățători și alți intelectuali de ai noștri, a căror nume nu l-am putut nota.

Pelerinii au așteptat și de astă dată prezența P. S. S. Episcopul Grigorie al Aradului. Urmându-și însă cura la Sinaia, nu a putut veni în mijlocul păstoritorilor săi, cari însă îl reclamă cu drag pentru vltcr.

La ora 12 toate serviciile sunt isprăvite, mulțimea peregrinilor a și plecat. Câțiva mai așteaptă pe preoții lor, cari apoi pleacă îndată după masă, lăsând Sfintei Mănăstiri aspectul unui vast câmp de luptă, de unde s'au retras ostașii Domnului, lăsând în grija casnicilor curățirea și aducerea în ordine a terenului.

Raportor.

Cerc religios la B. Comloș.

În zilele de 10 și 11 August a. c. preoții tractului B. Comloș, aparținători cercului religios B. Comloș s'au întrunit în comuna susnumită pentru a cuvânta și sluji în sobor în fața unui număr mare de credincioși. Nu putem relata decât în termenii cei mai buni despre activitatea religioasă desfășurată cu această ocaziune. De față sunt președintele cercului religios, par. Atanasie Todan din Checia română, par. Virgil Negru din Igrish, duhovnicul tractului, preoții Grigorie Vermeșan și Victor Fizeșan din Pesac, Iustin Bojescu din Pobda, Cotoșman din Jimboalea și preoții din B. Comloș protoereul Dr. Ștefan Cioroianu cu preoții Vasile Medrea și Sever Sebeșan. Terenul fiind pregătit cu săvârșirea sfântului Paraclis al Maicei Domnului în zilele de Miercuri și Vineri ale postului, la care asistă o mulțime de credincioși, mai ales de femei, în seara zilei de 10 August să slujește denie, în decursul căreia cuvintează par. At. Todan cu mult elan și cu multă pricepere, accentuând că vremea este ca credincioșii noștri toți, dar mai ales cei din centrul tractului să se pătrundă de o iubire creștinească vie și activă, care să se manifeste în fapte de caritate și iubire reciprocă. La finea slujbei

se împart flori, aduse dela locurile sfinte din Ierusalim, tuturor credincioșilor.

În ziua de 11 Aug. se spovedesc peste una sută credincioși, cari apoi se cuminecă alături de preoți la sfânta liturgie.

La priceasnă vorbește binepregătit și cu mult suflet par. Grigorie Vermeșan despre sfânta cruce, cerând ca atâta timp cât crucea a început să aibe potrivnici, credincioșii noștri trebuie să se arate ca niște ostași adevărați ai sfintei cruci.

Tot cu aceasta ocaziune se sfințesc 3 odăjdii, cumpărate pe banii bisericești și lucrute de credincioșii din B. Comloș Marta Crișan, căreia preoții slujitori îi aduc mulțumiri bine-meritate.

După terminarea serviciilor divine cei prezenți se întrunesc în o conferință intimă. După mai multe și animate discuții, cercul religios ia asupra sa sarcina ca membri săi să se oblige să propună cântările bisericești mai însemnate la vecerniile din Duminici și sărbători, fiindcă în poporul nostru este foarte multă dragoste pentru cântările noastre bisericești, a căror cunoștință trebuie generalizată ca un dig puternic în contra acelor cari chiar prin cântări caută să ademenească credincioșii noștri. Sperăm ca hotărârea s'a luat într'un ceas bun și se va duce la îndeplinire.

Jimboleanul.

Prof. Marin Ștefănescu la Arad.

Conferința eruditului și simpaticului profesor Marin Ștefănescu, ținută la Palatul Cultural în ziua de 3 Septembrie c., a avut darul să ridice sufletul românesc prezent spre frumoase speculațiuni filosofice. Dar, în lumină cultului ce datorăm patriei, a avut menirea să răscolească și adânci sentimente de patriotism, pe cari ține cu tot prețul să le vadă organizate și puse în slujba de consolidare a Țării, prin unirea a tuturor valorilor selecționate.

Intrucât P. S. S. Episcopul Grigorie a fost rugat să primească presidenția asociației „Cultul patriei”, înainte de conferință a făcut o meritată bineventare ilustrului profesor, scoțând în relief, cu măestria și dexteritatea genială ce-i caracterizează uriașa sa muncă apostolică, ajutorul neprețuit de mare, ce-l aduce credința Idealului de consolidare a neamului, tocmai azi, când curentele subversive, sapă la

temelia suietului românesc cu atâta patimă și cu atâta îndârjire.

În rezumat conferința tratează filosofie destinul, apoi destinul nostru, care în temelul credinței noastre strămoșești, își are rostul tocmai în expresiunea *patrie*, iar în continuare: prin patrie cătră desăvârșire... cătră Dzeu. Patriotismul e o poruncă religioasă. Iată deci necesitatea *cultului patriei*. Iată scopul nostru: *înălțarea patriei*. Legătura între destinul nostru și patrie o face și o desăvârșește apoi *dragostea*. Iubirea de patrie trebuie să sălășluiască în orice suflet... Iubirea de patrie sălășluită în sufletul colectiv al națiunii este cea mai frumoasă floare. Pentru aceasta floare s'a cheltuit atâta muncă și energie — pentru ea s'a făcut unirea tuturor Românilor, pentru ea s'au adus atâtea jertfe... Lege trebuie să fie ea și azi pentru fiecare cetățean al patriei. Dacă am dorit cu nostalgie unirea, a fost tocmai pentru desăvârșirea destinului nostru în patria întregită.

Știind aceasta trebuie să și acționăm în consecință. Să acționăm cu sistem, cu putere, cu prudență, cu nobleță. Dacă viața ne e dată să o trăim după legile date de D-zeu, cine n'ar vrea să înțeleagă porunca destinului nostru — și aceștia sunt streinii — trebuie înlăturat, trebuie scos din funcțiune, din drumul ce trebuie să ne ducă tot înainte. Nu vrem umilirea nimănui, dar nici peirea noastră.

Dar sunt streinii și între cei ce fac parte din însuși sufletul națiunii. „Cu indignare — spune cu glas ridicat profesorul Marinescu, — mă ridic împotriva clientelei politice, care pune țara la dezastru!”

Iată scopul asociației Cultului patriei: Selecționarea valorilor, strângerea rândurilor, dragostea frățească cu temel creștinesc, și deci drumul cătră ideal e schițat. Să nu se uite însă că *drumul cătră ideal, este un calvar*. Tocmai de aceea este necesară întărirea prin credința religioasă, având ca deviză: „*Iar tu suflete mereu, laudă pe Domnul*”.

Au fost în conferință părți de toată frumusețea. Filosofia sf. Apostol Pavel în discuția cu Stoicii și Epicureii (cap. 17 F. A.) pentru cunoașterea lui D-zeu, apoi cu filosofia dragostei atât de desăvârșit predată tot de cătră Sf. Apostol Pavel, ca și spiritualele exemple intuitive întrețesute, au ținut legată mintea auditorului, care nu putea să-și sature urechile de dulceața cuvintelor și de miasma sănătoaselor învățături pentru viață.

G. V.

Cerc religios în comuna Revetiș.

Zi de bucurie a fost ziua de 9 Aug. pentru comuna Revetiș, când în cadrul unei mari serbări religioase, s'a efectuit sfințirea unui clopot pentru sf. Biserică. Credincioșii ortodocși din această mică comună, deși contaminată de secte, având ca păstor sufletesc pe pr. Gh. Neagu, în dragostea lor față de biserică și credința strămoșească, prin jertfe materiale destul de simțite, în ziua de azi, și-au realizat dorința ferbinte, de a avea și al III-lea clopot în turnul sf. Biserici.

Cu această ocaziune s'a întrunit în comuna Revetiș preoțimea cercului religios Sebiș, precum și mulți credincioși din comunele vecine. Din partea centrului protop. Buteni a fost emis pr. Iuliu Bodea în fruntea corului și a fanfarei ort. din Buteni. La serviciul divin sf. Biserică era arhiplină de credincioși, printre care mulți sectari baptiști.

Înainte de începerea sf. Liturghii, s'a efectuit sfințirea clopotului, vorbind pr. I. Bogdan despre: „Însemnătatea clopotelor în viața creștinească”.

Sf. Liturghie a fost slujită în sobor de preoții: I. Bodea din Buteni, I. Bogdan din Sebiș, A. Ionuș din Prunișor, Gh. Neagu din Revetiș și M. Butariu din Roșia. Răspunsurile liturgice au fost cântate de corul și fanfara din Buteni, sub conducerea dirigintului Gavrilă Ruja din Buteni. La priceasnă a predicat pr. A. Ionuș cu tema: „Despre rugăciune”.

Pe la sfârșitul sf. Liturghii a venit și preotul D. Manăte din Paullan.

După serviciul divin preoții au luat masă comună la preotul locului Gh. Neagu.

După masă numărul preoților s'a înmulțit prin sosirea pr. L. Ioja din Selegeni și I. Tămaș din Prăjești. La oara 3 s'a oficiat veceria în fața aceluiaș public ca și înainte de masă. A vorbit pr. L. Ioja, explicând apostolul zilei, apoi pr. M. Butariu despre creșterea religioasă a copiilor și pr. I. Tămaș despre legătura credincioșilor cu biserică.

Toate cuvântările rostite au fost ascultate cu multă sete de popor, care este dornic a-și alimenta sufletul cu cuvântul lui Dumnezeu.

În sfârșit pr. Gh. Neagu a mulțumit credincioșilor și participanților pentru concursul dat la aceasta serbare religioasă.

După serviciul divin a urmat ședința intimă a cercului preoțesc, cu care ocaziune s'a discutat problema combaterii sectelor în împrejurările actuale, sfătuindu-se preoții reciproc și cu lubre frățească, dând sfaturi morale unul altuia.

Terminată fiind programa zilei, preoțimea și poporul s'au îndepărtat cu deplină mulțumire sufletească despre rezultatul zilei, care va rămânea ca o frumoasă aducere aminte.

Fie ca sămânța divină, aruncată în ogorul sufletească, să aducă rodiri de mântuire sufletească spre preamărirea lui Dumnezeu.

I. B.

Un mijloc...

Se aproprie toamna. Odată cu darurile sale multe și variate ea ne aduce și îngrijorări. Roade sunt multe, nu e loc de desfacere; se răcește vremea, trebuiesc lemne etc.

Bucuria nu e deci exaltantă ci mărginită la o măcinare a bunurilor cu dinții aspri a îngrijirii de multe.

Toamna aduce altă bucurie: începerea anului școlar.

Bucurie pentru mama, ce un timp al zhei deretice prin casă mai liniștită; bucurie pentru copil, căci e între conșcolarii cu cari se înțelege bine la vorbă și faptă, bucurie pentru adevăratul dascăl, căci e în câmpul de experiență.

Dar adevăratul păstor sufletească, preotul?

Dacă anul trecut a catehizat numai când elevul l'au prins pe stradă și l'au rugat frumos să vină la religie, iar la examen nici nu s'a prezentat, natural că bucuria deschiderii școlii e o neplăcere. Dar acest caz, este doar, unicul.

Mai mult ca mama, ca și copilul și ca dascălul, se bucură de începerea școlii, preotul-catihet. Se bucură că i se dă prilej de a arunca lumină și a da viață sufletească. Se bucură, având mijlocul de a crește suflete, cari cinstesc pe oameni și preamăresc pe Dumnezeu. Căci este chemarea lui.

Cine se va desbrăca de această bucurie? Care preot se poate dispensa de această misiune, ce dă dreptul la mai mare respect?

Dar întâmpinăm multe neajunsuri! Orele de religie se aranjază fără știrea și consultarea noastră. N'avem manuale, nici programă analitică, nici material didactic pentru a preda religia. Deci am vrea să umblăm dar n'avem cu ce. Orele de religie, la cerea, binemotivată, a noastră a futurora, se vor aranja pe placul nostru. Material didactic etc. sunt toate un decor, frumos, dacă obiectul decorat valorează ceva. Rostul religiei e altul: Să întărim turma lui Hristos, să instruim despre El prin Cuvântul Lui. La aceasta mijloc eficață și pedagogic, socotim a fi mai multă râvnă.

Pr. Teofan Herbei

† Sofia Crișmariu.

O grea încercare a lovit pe vrednicul nostru preot Nicolae Crișmariu, prin pierderea iubitei sale soții Sofia Crișmariu, care a trecut la viața vecinică în ziua de 30 Aug. a. c. Regretata preoteasă a fost o soție de model, o mamă cucernică și cu inimă nobilă pentru poporul din comuna Bărăteaz. La înmormântarea răposatei, făcută în ziua de 1 Septembrie a. c., a participat cu durere în suflet, comuna întreagă și numeros public din satele vecine.

Rugăm pe Dumnezeu să dea tărie părintelui Crișmariu, să supoarte cu evlavie pierderea iubitei sale consoarte, iar pe răposata s'o odihnească Dumnezeu în corturile dreptilor.

Indurerata familie a dat următorul anunț funebral:

Cu adâncă durere anunțăm că adorata și neuitata noastră soție, mamă, soră și mătușă

Sofia Crișmariu născ. Mutiu

a adormit în Domnul, Duminecă în 30 August 1931, în etate de 69 ani, după grele suferințe.

Înmormântarea scumpei noastre a avut loc la 1, Septembrie a. c. ora 2 p. m. în cimitirul ortodox român din Bărăteaz.

Fie-i țărâna ușoară și memoria blăcuvântată! Preot Nicolae Crișmariu soț, Dr. Octavian Crișmariu fiu, Ing. Alexandu Mutiu, George Mutiu, Petru Mutiu, Ana Hedeșan născ. Mutiu frați și soră.

INFORMAȚIUNI.

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, a sosit la Reședința Sa din Arad, Luni în 31 Aug. a. c.

Înundații catastrofale în China. Peste „fiul cerului” s'a revărsat un potop de ape, cum nu s'a mai pomenit de o mie de ani încoace și care nu-și găsește părche în nici una din marele catastrofe cari au cercetat pământul în vremurile mai nouă. De o lună de zile apele se revarsă într'una și, după calcule aproximative, nu mai puțin de 23 milioane de nenorociți au rămas fără casă și fără hrăa. Potopul a distrus totul pe o întindere de 18000 mile quadrate, în cea mai roditoare și mai populată parte a țării. Iar numărul celor înecați nu se poate da nici cu aproximație. Sate întregi au fost prinse cu totul pe neașteptate de furia valurilor, cari le-au înghițit pe deantregul. Este neîndoișor, ca o foamete și o mizerie teribilă va urma acestei nenorociri, la care se mai adaugă și ciurma care a și început a se lvi. S'au trimis unele ajutoare din Europa.

Salarizarea clerului. Declarațiunea D-lui Argetoianu. În unele publicațiuni religioase s'au tipărit câteva aprecieri extrem de jignitoare, ce se zice că le-ar fi rostit D-l Argetoianu la adresa Bisericii și a clerului în comisia financiară a Camerei. Noi nu credem de vr'un folos să le mai popularizăm, reproducându-le, mai ales că nu putem deocamdată să controlăm până la ce punct sunt ele adevărate. Socotim însă că e bine să reproducem mai jos declarațiunile, pe care D-l Ministru de finanțe, în chestia salarizării clerului, le-a făcut, deschis de pe banca ministerială și prin care d-sa s'a legat în fața Parlamentului țării.

„Pot să răspund — spune D-l Argetoianu în chestiunea care mi s'a pus cu privire la bugetul Ministerului Instrucțiunii publice și al cultelor, mai exact al cultelor. Recunosc că s'a făcut nedreptate clerului o recunosc, prin nedibacea procedare care a început în toamna anului trecut, printr'o dublă scădere a lefurilor clerului.

Astăzi clerul, în urma bugetului consimțit de o comisiune, se află încontestabil într'o situație inferioară.

În această privință fac un apel călduros către cler ca să suporte și el, cum au suportat și alte ramuri ale activității publice în trecut, un sacrificiu, nedrept pentru moment, și iau angajamentul eu, ca ministru al finanțelor, că în colaborare cu dv. și în limitele posibilităților să reparăm această nedreptate chiar în timpul bugetului în curs. (Aplauze pe bănsile majorității).

Se poate întâmpla să n'o putem repara pe deplin, vom face cu toții ce vom putea ca s'o reparăm și eu rog pe d-nii reprezentanți ai clerului să creadă că nu este nici un fel de animozitate în guvern față de cler, ci din potrivă, în ce ne privește, vom căuta să trecem chiar dincolo de limitele posibilităților pentru a le da o legitimă satisfacție“. (Aplauze prelungite).

O biblie de 333 de ani. O ediție a Bibliei, veche de 333 de ani și care se crede că n'a fost niciodată înscrisă în nici un registru al unui bibliofil, a fost descoperită la Vheleer la d-na E. A. Holt.

Volumu foarte gros, este legat în piele de vițel.

D-na Holt a spus ziaristilor că tatăl ei a cumpărat volumul în 1830 cu 50 de dolari. Biblia poartă adnotații făcute cu mâna și cari datează din 1738.

Excepții. Ministerul Instrucțiunii a comunicat cum am anunțat, că anul acesta nu se țin examenele de admitere în clasa I la mai multe seminarii și școli normale. Dela această măsură se exceptează câteva școli, între care se găsesc și următoarele, uode se admite în clasa I un număr limitat de elevi și numai ca solvenți: Seminarul central din București, școlile normale din: Deva, Cluj, (eleve), Timișoara, Arad, în toate aceste școli se admit câte 15 elevi.

Desfacere între stat și biserică. Spania, cea mai catolică țară, e pe cale d'a se despărți de biserică sa romano-catolică. Comisia parlamentară din Madrid, însărcinată cu elaborarea proiectului de constituție, a redactat paragraful 14, privitor la relațiunile dintre stat și biserică. Paragraful spune că statul spaniol nu are nici o religie oficială, și nu subvenționează nici o instituție confesională. Ordinele religioase vor fi dizolvate și averea lor se va naționaliza.

† **Patriarhul Damianos al Ierusalimului.** Biserica ortodoxă a înregistrat o pierdere mare: a murit Patriarhul Damianos al Ierusalimului. Marele pontif al credinței ortodoxe era una dintre cele mai iubite și respectate figuri ale Bisericii, un păstor care reușise să câștige dragostea tuturor religiunilor, cari locuiesc în Palestina. Față de țara noastră, Patriarhul Damianos și-a manifestat în diferite ocazii dragostea, vizitându-ne, asistând la diferite solemnități celebrate la noi și legând cu I. P. S. S. Patriarhul nostru, Dr. Miron Cristea, o caldă prietenie. Pierderea, pe care o înregistrează Biserica ortodoxă, va fi adânc simțită, cu atât mai mult, cu cât urmașul nu poate fi desemnat de pe acum. La înștiințarea Bisericii din Ierusalim privitoare la moartea Patriarhului Damianos, Sfânta noastră Patriarhie a răspuns cu următoarea telegramă:

„Milostivul Dumnezeu odihnească pe Preafericitul Damianos în ceata celor ce cu evlavie au slujit altarului, iar Sfânta Patriarhie mumă, întărească cu darul Său. Miron Patriarhul României“.

Nr. 4802 | 1931.

Comunicat.

În conformitate cu adresa On. Minister al Cultelor Nr. 109460 | 11771 din 12 August a. c. — comunicăm, spre știre și conformare, următorul tablou de sărbătorile religioase, naționale și aniversările Familiei Regale, când urmează a se oficia **Te-Deumuri** la cari iau parte Inalte autorități civile și militare.

1. Ianuarie (Anul nou).

24. Ianuarie — Unirea tuturor Românilor.

10 Mai, — Proclamarea Independenței 1877. Proclamarea Regatului 1881.

21 Maiu, — Ziua Eroilor (la Înălțarea Domnului). Min. Armatei face program și toate lucrările.

8 Iunie, — Sărbătoare Națională. Aniversarea urcării pe Tron a M. S. Regele Carol al II-lea.

22 Iulie, — Ziua numelui M. S. Reginei Maria.

16 Octombrie, — Ziua nașterii M. S. Regelui.

29 Octombrie, — Ziua nașterii M. S. Reginei Maria.

8. Noembrie, — Ziua numelui Măriei Sale Mihai, Mare Voivod al Albei Iulia. În aceasta zi se serbează și ziua nașterii (25 Octombrie).

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 27 August 1931.

Consiliul Eparhial.

A p e l.

Frații preoți cari vor lua parte la adunarea generală a Secției Arad, Asociația Clerului „Andrei Șaguna” din 24 Septembrie a. c. în Lipova, sunt rugați cu insistență să binevoiască a-și anunța participarea cu cel puțin 8 zile înainte la of. par. ort. rom. din Lipova pentru a se putea lua măsurile necesare pentru încuștinuire și vipt.

Lipova fiind stațiune balneară preoții se vor bucura de 50% reducere pe C. F. R.

Conducerea secției Arad.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român, Astra”.

Nr. 2509/1931.

Convocare.

În înțelesul Art. 22 din Statute, membri Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra” se convoacă la

Adunarea Generală

ce se va ține în orașul Sft. Gheorghe, în zilele de Duminică 13 și Luni 14 Septembrie 1931.

Programa adunării:

Duminică, 13 Septembrie 1931

Ora 9 a. m.: Serviciul divin în Biserica română.

Ora 11 a. m.: Ședința I. cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale;
2. Înscirerea delegaților prezenți ai despărțămintelor;
3. Înscirerea delegaților, autorităților și societăților culturale surori și mulțumiri pentru prezența lor din partea președintelui adunării generale;
4. Raportul general al comitetului central pe anul 1930/31.
5. Alegerea comisiunilor pentru:
 - a) examinarea raportului general pe anul 1930/31;
 - d) cenzurarea socotelilor pe anul 1930 și a proiectului de buget pe anul 1932;
 - c) înscrierea de membri noi;
 - b) modificarea Art. 21 din Statute și întregirea Art. 13 din Pragmatica de serviciu;
 - e) examinarea propunerilor intrate în termenul reglementar;¹⁾
 - f) pentru întregirea comitetului central;

După prânz:

Ora 5 d. m.: Ședința festivă a secțiilor științifice-literare.

Luni, 14 Septembrie 1931.

Ora 10 a. m.: Ședința a II-a cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul comisiunii pentru examinarea raportului general;
2. Raportul comisiunii pentru cenzurarea socotelilor și a proiectului de buget;
3. Raportul comisiunii pentru înscrierea de membri noi;
4. Raportul comisiunii pentru modificarea Art. 21 din statute și întregirea Art. 13 al pragmatice de serviciu;
5. Raportul comisiunii pentru examinarea propunerilor intrate în termenul reglementar;
6. Raportul comisiunii pentru întregirea comitetului central;
7. Fixarea locului pentru ținerea adunării generale în anul 1932;
8. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român „Astra”, ținută la 22 August 1931.

Dr. Gh. Preda m. p.,
vicepreședinte.

Nicolae Băila m. p.,
secretar.

¹⁾ Eventuale propuneri au să fie înainte în scris, prezidiului Asociațiunii, Sibiu, Str. Șaguna Nr. 6. cu 8 zile înainte de adunarea generală.

In atenția Dlor Caticheși.

Singurele manuale de religie pentru școlile primare, aprobate de sf. Sinod, sunt cărțile de preotul N. Crișmariu: Istorioare biblice Lei 22; Istorioare bisericești Lei 20 — și Catechismul Lei 20.

Carte de rugăciuni pentru elevii școlilor primare de Dr. Grigorie Comșa, episcopul Aradului, legată în pânză, Lei 15.

De vânzare la Librăria Diecezană. Arad.

Parohii vacante.

Prin demisionarea preotului Virgil Lugojan, parohia Comiat cu filiile ei a devenit vacantă și pentru îndeplinirea ei în mod definitiv, conform rezoluțiunii Ven. Consiliu eparhial Nr. 4963 / 1931, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficios Biserica și Școala.

Venitele împreunate cu parohia sunt:

1. Casă parohială cu intravilan.
2. Una sesiune parohială de 32 jugh. cadastrale, ntregită pe jumătate prin reforma agrară.
3. Stolele legale.
4. Birul conform coalei de fasiune B.
5. Eventuală întregire dela Stat, care parohia nu o garantează.

Alesul este obligat a suporta toate dările după beneficiul împreună cu aceasta parohie, va predica regulat și va catehiza elevii dela școala primară din parohie, precum și elevii ortodocși dela școlile primare din filiile Bogda și Sintar, a căror enoriași sunt obligați a pune la dispoziție preotului cărașie pentru deplasare la orele de religie și va oficia serviciul divin și în filii, cel puțin odată pe lună, în care scop enoriașii din filii vor pune la dispoziția preotului cărașia.

Parahia e de clasa III-a, reflectanții deci vor dovedi asemenea cvalificațiune.

Reflectanții sunt poștiți ca recursele, adresate Consiliului parohial din Comiat, ajustate regulamentar să le înainteze oficiului protopopesc ort. român din Lipova, iar în termenul concursual, pe lângă respectarea strictă a dispozițiunilor cuprinse în §. 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. Biserică din loc spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Cei din altă eparhie vor avea să dovedească, că spre a putea recurge au consimțământul P. S. Sale Părintelui Episcop eparhial din Arad.

Dat în ședința Consiliului parohial ort. român din Comiat, la 16 August 1931.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu *Fabriciu Manuilă* ss. protopop.
2—3

Conform rezoluțiunii Ven. Consiliu eparhial Nr. 4460/1931 pentru îndeplinirea parohiei **Dubești**, protopopiatul Birchiș, devenită vacantă prin mutarea preotului Marius Țucra la Remetea-Iuncă, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficios eparhial „Biserica și Școala“.

Venitele parohiale sunt:

1. Uzufuctul sesiunii parohiale în estenziunea de 29 jug. parte arător, parte fânaș.
2. Uzufuctul intravilanului parohial de 800 stg□.
3. Stolele legale.
4. Birul legal, care se ia în concurs din oficiu pe baza coalei de fasiune B.
5. Întregirea dela stat, care parohia nu o garantează.
6. Casă parohială nu este. Consiliul parohial însă se deobligă a achita chiria pentru locuința preotului, până se va edifica casă parohială.
7. Preotul ales va suporta toate impozitele după beneficiul parohial, va predica în Dumineci și sârbători și va catehiza elevii dela școala primară din loc, fără altă remunerație dela parohie.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu *Traian Cibian* protopopul Birchișului.
2—3

Librăria Diecezană Arad.

Bdul Regina Maria 12 și str. Eminescu 18. Complect asortată cu registrele, imprimatele și rechizitele necesare la începerea anului școlar.

Mare asortiment de cărți școlare curs primar. Dlor învățători le oferă rabatul cuvenit.

Redactor responsabil: SIMION STANA.